Gemeente Bergen op Zoom

RVB25-0065

Voorlegger Raadsvoorstel

Onderwerp	:	Borgstelling voor het aangaan van een geldlening vanwege de doordecentralisatie van de middelen voor onderwijshuisvesting aan Lowys Porquin stichting (Grebbe)
Nummer voorstel	:	RVB25-0065
Datum voorstel	:	21-10-2025
Portefeuillehouder(s)	:	Dhr. H.P. Verroen
Contactpersoon	:	Dhr. S. van Schaik
Afdeling	:	Maatschappelijke Ondersteuning
Contactpersoon Email	:	j.j.vanschaik@bergenopzoom.nl
Programmanummer en -naam	:	3. Economie en werkgelegenheid, vrijetijdseconomie en onderwijs

Voorstel:

1. Geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken ten aanzien van de voorgenomen borgstelling voor de Lening die Lowys Porquin Stichting (LPS) afsluit bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG).

Type voorstel:

- ☐ Kaderstellend
- ☐ Controlerend
- ☑ Rest

Zijn in het voorstel één of meer van de volgende aspecten van toepassing?

	Ja	Nee
Zijn doelen en/of effecten beschreven	☑	☐
Financiële consequenties	☑	☐
Gevolgen voor de schuldenlast	☐	☑
Inspraakverordening van toepassing	☐	☑

Communicatieparagraaf:

In december 2020 (RVB20-0072) heeft de raad het beleidsrijk integraal huisvestingsplan Onderwijshuisvesting (IHP) voor de periode januari 2021 tot en met 2024 vastgesteld. Dit plan zorgt voor goede huisvesting voor scholen, wat essentieel is voor goed onderwijs. Vanwege de beperkte financiële ruimte is destijds besloten om de mogelijkheden voor een doordecentralisatie van de huisvestingsmiddelen te onderzoeken door middel van twee pilots. De eerste pilot met de Stichting ABBO is afgerond in 2023. De tweede pilot ligt nu voor. Na deze pilot zal eerst een evaluatie plaatsvinden voordat een doordecentralisatie naar ook de overige schoolbesturen zal worden uitgewerkt. Om de doordecentralisatie te kunnen effectueren, verstrekt de gemeente een borgstelling bij het aangaan van een geldlening door LPS bij de BNG, ten behoeve van de investering in nieuwbouw voor onderwijshuisvesting. Conform artikel 7c van de Financiële Verordening van de gemeente Bergen op Zoom (2023) stelt het college de gemeenteraad in de gelegenheid zijn wensen en bedenkingen kenbaar te maken.

Samenvatting:

Het college gaat een overeenkomst aan met Lowys Porquin Stichting (LPS) ten behoeve van een doordecentralisatie van de onderwijshuisvestingsmiddelen voor de nieuwbouw van basisschool De Grebbe als tweede pilot vanuit het IHP 2021-2024.

De gemeente betaalt voortaan elk jaar een bedrag, alsof ze zelf had betaald voor de bouw. Hierdoor kan de nieuwbouw van De Grebbe daadwerkelijk van start gaan.

LPS gaat geld lenen bij de BNG-bank om de nieuwbouw te betalen. Voor deze lening is een borgstelling van het college vereist. Voordat deze wordt afgegeven, mag de gemeenteraad eerst wensen en bedenkingen kenbaar maken. Dit is vastgelegd in artikel 7c van de Financiële Verordening van de gemeente Bergen op Zoom.

Bijlagen: (geef aan of een bijlage is bijgevoegd of ter inzage is gelegd; benoem en nummer deze bijlagen)

N.v.t.

Gemeente Bergen op Zoom

RVB25-0065

Raadsvoorstel

Datum raadsvergadering	:	27-11-2025
Nummer	:	RVB25-0065
Onderwerp	:	Borgstelling voor het aangaan van een geldlening vanwege de doordecentralisatie van de middelen voor onderwijshuisvesting aan Lowys Porquin stichting (Grebbe)

Aan de gemeenteraad,

Voorstel

1. Geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken ten aanzien van de voorgenomen borgstelling voor de Lening die Lowys Porquin Stichting (LPS) afsluit bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG).

Inleiding

De gemeente heeft op grond van de Wet op het primair onderwijs een zorgplicht voor adequate onderwijshuisvesting. Goede schoolgebouwen zijn een essentiële basisvoorwaarde voor kwalitatief onderwijs. In Bergen op Zoom wordt deze verantwoordelijkheid samen met de schoolbesturen ingevuld via het Integraal Huisvestingsplan (IHP), dat jaarlijks wordt geactualiseerd.

In december 2020 heeft de gemeenteraad ingestemd met het IHP 2021–2024 en daarbij ook met het uitvoeren van twee pilots voor doordecentralisatie van onderwijshuisvestingsmiddelen. De eerste pilot met Stichting ABBO is inmiddels succesvol afgerond. De tweede pilot betreft de Lowys Porquin Stichting (LPS) en de nieuwbouw van basisschool De Grebbe. In lijn met het IHP is op 14 februari 2025 besloten dat LPS op vergelijkbare wijze de nieuwbouw van basisschool De Grebbe financiert. De raad is hierover geïnformeerd via een raadsinformatiebrief van 10 februari 2025 (U25-000783).

Beoogd maatschappelijk effect/doelstelling

Met het aangaan van een doordecentralisatieovereenkomst met Lowys Porquin Stichting (LPS) ten behoeve van de nieuwbouw van de basisschool De Grebbe investeert de gemeente niet langer zelf, maar betaalt zij een jaarlijkse vergoeding die vergelijkbaar is met de kosten die de gemeente zou hebben gehad als zij zelf zou hebben geïnvesteerd. Met dit besluit kan de daadwerkelijke nieuwbouw voor de Grebbe een aanvang nemen.

Uitwerking voorstel

Voordelen van doordecentralisatie
Doordecentralisatie biedt schoolbesturen meer zeggenschap over investeringen, onderhoud en de timing van projecten. Dit leidt tot:

- grotere efficiëntie en flexibiliteit,
- betere aansluiting bij onderwijsbehoeften,
- kortere doorlooptijden,
- potentieel lagere kosten,
- versterking van duurzaamheid en circulariteit.

De nieuwbouw van basisschool De Grebbe past binnen het IHP en is conform het eerder door de raad vastgestelde beleid. De gemeente sluit een doordecentralisatieovereenkomst met LPS, waarbij het schoolbestuur zelf de financiering regelt en de gemeente een jaarlijkse vergoeding betaalt die vergelijkbaar is met de lasten van een eigen investering.

Borgstelling noodzakelijk voor gunstige rente
Om de financiering mogelijk te maken via de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), is een gemeentelijke borgstelling nodig. Deze borgstelling zorgt voor een lagere rente en dus lagere kosten. Het college vraagt de raad met dit raadsvoorstel om geen wensen of bedenkingen te uiten, zodat de borgstelling kan worden afgegeven.

Consequenties van het voorstel

De lasten voor de nieuwbouw van De Grebbe zijn al opgenomen in de begroting. Door de doordecentralisatie worden deze technisch omgezet van investeringslasten (afschrijving en rente) naar een exploitatiebijdrage aan de school. Dit past binnen de bestaande financiële kaders en vereist geen aanvullend budget.

Indien de raad wensen of bedenkingen heeft, zal het college deze meewegen bij het besluit om al dan niet garant te staan voor de lening. Zonder wensen of bedenkingen verleent het college de borgstelling zoals voorgenomen. Het gaat om een investering van € 5.960.000 voor de nieuwbouw van basisschool De Grebbe. De gemeente is wettelijk verantwoordelijk voor de kosten van schoolhuisvesting. Via doordecentralisatie (DDC) krijgt het schoolbestuur meer regie over de uitvoering, wat leidt tot meer efficiëntie, flexibiliteit en lagere kosten. Dit ontlast de gemeente en sluit beter aan bij de behoeften van scholen.
In de begroting zijn lasten opgenomen voor afschrijving en rente. Bij een DDC-overeenkomst worden deze technisch omgezet naar een jaarlijkse exploitatiebijdrage aan de school, inclusief OZB. Voor De Grebbe bedraagt deze bijdrage gemiddeld € 333.500 per jaar, afhankelijk van het rentepercentage bij afsluiting van de lening. Inflatiecorrectie kan jaarlijks tot lichte fluctuaties leiden.
De definitieve financiële verwerking wordt opgenomen in het eerste concernbericht van 2026, conform de afspraken binnen het IHP.

Risico's

De risico's zijn geïnventariseerd en opgenomen in de overeenkomst. Het gaat om financiële, juridische en uitvoeringsrisico's, die allemaal als laag zijn ingeschat. Er wordt een eerste recht van hypotheek gevestigd op het vastgoed, waardoor de zekerheden van de gemeente worden versterkt.

Geïdentificeerde risico's

Risico-onderdelen	NvT	Laag	Neutraal	Hoog
1. Realiseren maatschappelijke effecten		X		
2. Politiek-bestuurlijk en draagvlak		X		
3. Imago gemeente		X		
4. Algemene en externe omgeving		X		
5. Veiligheid		X		
6. Financiën		X		
7. Juridisch		X		
8. Planning		X		
9. Kwaliteit uitvoering		X		
10. Capaciteit organisatie en samenwerking partners		X		

Alternatieven / risico paragraaf

Gelet op het raadsbesluit tot vaststelling van het IHP, waarin ook is ingestemd met de fasering van de doordecentralisatie, is er geen alternatief. In dat raadsbesluit wordt al een alternatieve financiering toegepast ten opzichte van de gebruikelijke werkwijze. De eerdere instemming van de raad wordt daarin bekrachtigd door middel van een nadere uitwerking. Als er geen borgstelling wordt verleend, zal LPS een hogere marktrente aan de BNG moeten betalen voor dezelfde lening. In de overeenkomst is afgesproken dat de gemeente die kosten (rente en aflossing) op grond van zorgplicht voor onderwijshuisvesting vergoedt. Daarmee zou het niet verlenen van de borgstelling kunnen leiden tot een hogere jaarlijkse vergoeding vanuit de gemeente. Dat is onwenselijk en het leidt tot onnodige uitgaven.

Een ontwerpbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Het college van burgemeester en wethouders van Bergen op Zoom,

De secretaris,

mr. C.G. Jacobs

De burgemeester,

drs. M. Mulder MSc.

RVB25-0065

Raadsvoorstel

De raad van de gemeente Bergen op Zoom;

gezien het voorstel van het college van 21 oktober 2025, nr. RVB25-0065;

BESLUIT:

1. Geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken ten aanzien van de voorgenomen borgstelling voor de Lening die Lowys Porquin Stichting (LPS) afsluit bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG).

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 27 november 2025

De griffier,	De voorzitter,
drs. E.P.M. van der Meer	drs. M. Mulder MSc.